

Naše lípa kvete a krásně roste, přijďte si přivonět

SLOVANSKÁ VZÁJEMNOST

Zakladatel profesor Ing. Břetislav Chvála, doktor technických věd (DrSc.)

MĚSÍČNÍK SLOVANSKÉHO VÝBORU ČR

ROČNÍK XXI

ČÍSLO 222, ČERVENEC 2018

CENA 10 Kč

SLOVANSKÁ PRAHA 2018

Za slovanskou jednotu, přátelství a mír s ostatními národy

PRAHA - Návrat ke slovanským hodnotám, upevnění pouta mezi slovanskými národy a krajanskými menšinami ve světě, příspěvek k obraně národního jazyka, kultury a zvyků, zejména u slovanských národnostních menšin v zahraničí a jejich prostřednictvím k propagaci slovanské hudby, operní a dramatické tvorby, literatury, malířství a užitého umění. To bylo cílem všeslovanských národopisných slavností pod názvem SLOVANSKÁ PRAHA 2018, konaných v hlavním městě České republiky od 7. do 9. června. Pořadatel slavností byly Mezinárodní nevládní organizace Vseslovanský výbor a Slovanský výbor České republiky (SV ČR).

Tohoto svátku se účastnily stovky delegátů a hostů z Běloruska, Bulharska, České republiky, Slovenské re-

publiky, Chorvatska, Makedonie, Polska, Ruské federace, Srbska, Ukrajiny a také manželé Monika a Jaroslav Samkovi ze švýcarské Ženevy. Po státních hymnách ČR a SR slavnosti zahájil 7. června projevem docent Jan Minář, předseda SV ČR a místopředseda Mezinárodní slovanské rady u pomníku našeho národního buditele Františka Palackého, který je právě v rekonstrukci. Akt u pomníku moderovala předsedkyně Levicovského klubu žen Středočeského kraje Alena Grospičová, členka předsednictva SV ČR. Přítomen byl také poslanec Stanislav Grospič, místopředseda ÚV KSČM.

U pomníku Františka Palackého - Otce národa

J. Minář vyzdvihl Palackého jako nejvýznamnějšího představitele a vedoucího

činitele národního obrození v 19. století, všeobecně uznávaného vůdce. Právě toto obrození zachránilo český národ před poněmčením a slovenský národ před pomardštěním. Připomněl, že Palacký se narodil před 220 roky - 14. června 1798 v Hodslavicích na Moravě - a pocházel z protestantské rodiny. Studoval na evangelických školách v Trenčíně a v dnešní Bratislavě. Za těchto studií se seznámil a spřátelil se slovenskými vlastenci Ludovítem Štúrem a Pavlem Josefem Šafaříkem. Stal se významným historikem. Napsal základní dílo naší historie "Dějiny národa českého v Čechách a na Moravě". V revolučním roce 1848 získal nespornou úlohu politického vůdce českého národního hnutí. V "Psaní do Frankfurtu" odmítl českou účast v německém sjednocujícím hnutí. Byl zvolen poslancem z revolučních snah vzniklého ústavodárného shromáždění, které zasedalo v Praze a později v Kroměříži.

Jan Minář zdůraznil, že Palacký byl také původcem myšlenky a organizátorem prvního Slovanského sjezdu v Praze, konaném od 2. do 12. června 1848. Palacký jako předseda sjezd zahájil. Sjezdem byl vydán Manifest slovanským národům, hájící jejich samostatnost. Palacký působil i při zrodu Národního muzea a Národního divadla. Je autorem řady spisů o dějinách. Za vrchol českých dějin považoval husitství, jeho myšlenkový a společenský obsah. Zastával ideu svěbytnosti slovanských národů zprvu v rámci Rakouska-Uherska, tzv. austroslavismus, který překonal výrokem "Byli jsme před Rakouskem, budeme i po něm."

Jako odpověď na rakousko-uherské vyrovnání v roce 1868, které zcela opomnělo práva slovanských národů, vydalo 81

Zleva: Alena Grospičová, Anna Špotová a Jan Minář

Foto - EVA HOLEČKOVÁ

poslanců zemského sněmu v čele s Palackým a Riegrem "Státoprávní deklaraci českých poslanců". Jako nezpochybnitelné autoritě přiznala česká národní společnost F. Palackému čestný titul "Otec národa". Účastníci slavnosti Slovanská Praha 2018, zakladateli hnutí slovanské vzájemnosti vyjádřili svoji hlubokou úctu, zdůraznil J. Minář. Anna Špotová, členka divadelního spolku Karla Jaromíra Erbena v Žebráku u Palackého pomníku přednesla báseň Jo-

sefa Václava Sládka "Má rodná mluvo... ty drahý skvoste, jediný z velkého odkazu věků..." Promluvil zde také ruský delegát Vladimír Sadkov, který vyzval k součinnosti všech sil pro upevnění slovanského světa, přátelství Slovanů. V doprovodu své mámy sourozenci Tereza a Zdeněk Bušovi z Liberce zazpívali písně Čechy krásné, Čechy mé a Hej, Slované. Tereza přítomně hrála na housle a Zdeněk na kytaru.

(Pokračování na s. 2)

Singapur: Setkání Kima s Trumpem

Spolupracovat se Spojenými státy americkými na likvidaci jaderných zbraní na Korejském poloostrově se zavázala Korejská lidově demokratická republika. USA jí za to slíbily poskytnout blíže neurčené bezpečnostní záruky. Dohodli se na tom 12. června při historickém summitu v Singapuru v hotelu Capella na ostrově Sentose severokorejský vůdce Kim Čong-un a americký prezident Donald Trump.

Na tiskové konferenci pak Trump prohlásil, že ke zrušení sankcí vůči KLDR bude možné přistoupit až ve chvíli, kdy Pchjongjang začne s prokazatelným ničným jaderným arzenálem. Trump také slíbil, že USA přestanou se společnými vojenskými manévry s jihokorejskou armádou, jež KLDR tvrdě a opakovaně kritizovala jako provokace a přípravu vpádu na své území.

Trump se vyjádřil o Kim Čong-unovi jako o talentovaném člověku, který má jedinečnou příležitost zapsat se do historie a být tím, kdo zajistil KLDR bezpečnost a prosperitu. Setkání s Kimem pochvaloval a označil je za upřímné a velmi produktivní, neboť se podařilo dosáhnout víc, než doufal. Obě země se zavázaly nastolit nové vztahy, jež mají být v souladu s touhou lidí obou zemí po míru a prosperitě a spojit své úsilí při budování trvalého mírového stavu na Korejském poloostrově. Dokument ale neobsahuje konkrétní časový plán ani zmínku, že jaderné odzbrojení musí být "kompletní, ověřitelné a nevratitelné", jak USA důsledně opakovaly.

Kim přijal pozvání Trumpa do Bílého domu a pozval amerického prezidenta k návštěvě Pchjongjangu.

(jel, CNN, ČTK)

Zleva Kim Čong-un a Donald Trump na jednání v Singapuru

Prohlášení Vlasteneckého fóra k oznámení Berndta Posselta o konání některého z příštích sněmů Sudetoněmeckého landsmanšaftu na území České republiky

Na posledním sjezdu "SL" v Augsburgu oznámil Berndt Posselt, že některý z příštích sněmů tohoto spolku bude uskutečněn na území České republiky. Na zasedání Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky dne 24. dubna 2018 podal poslanec Jiří Valenta interpelaci na premiéra v demisi Andreje Babiše v této věci. Premiér odpověděl, že "takový sněm v České republice není možné pořádat bez souhlasu nějakého českého města".

Po zkušenostech s nadbíháním některých starostů a primátorů českých měst pohrobekům německých nacistů, kteří dnes usilují o revizi výsledků 2. světové války, se české spolky sdružené ve Vlasteneckém fóru obrací na ústavní a státní představitele, aby zabránili propagaci neoprávněných a pro Českou republiku nepřijatelných požadavků Berndta Posselta. Bylo by urážkou čs. obětí německých nacistických okupantů, pokud by k takovému sně-

mu Sudetoněmeckého landsmanšaftu v České republice došlo. Žádáme zabránění této provokaci.

Spolky sdružené ve Vlasteneckém fóru se nebrání spolupráci s žádným občanským spolkem ve Spolkové republice Německo respektujícím rozhodnutí spojení z Postupimi a Paříže z roku 1945 a 1946.

V Praze dne 31. května 2018

Spolky sdružené ve Vlasteneckém fóru

Naši vážení čtenáři,

dovolte nám poděkovat za Vaše finanční příspěvky, za pomoc při organizování naší Slovanské Prahy 2018. Myslím, že jsme se zhostili všech úkolů, které na nás byly kladeny "s kytičkou". Svědčí o tom spokojené úsměvy a kladná vyjádření našich zahraničních přátel.

Ještě jednou, díky Vám, EVA HOLEČKOVÁ, tajemnice SV ČR

U NÁS DOMA ● U NÁS DOMA ● U NÁS DOMA ● U NÁS DOMA

Za slovanskou jednotu, přátelství...

(Dokončení ze s. 1)

Na Slovanském ostrově pocta Štúrovi a Němcově

Poté se účastníci slavnosti odebrali na Slovanský ostrov k budově Žofínu, kde se před 170 lety konal první Všeslovanský sjezd. Pod pamětní desku Ludovíta Štúra, který na tomto sjezdu v červnu 1848 byl přítomen, byly položeny kytice od delegátů ze Srbska a Makedonie a také od SV ČR - Jana Mináře a Evy Holečkové. Miloš Zverina, předseda sdružení Slavica z Nitry, připomněl, že Štúr vykřesal jiskru, jež zažehla plamen rozpadu rakousko-uherské monarchie.

Bez povšimnutí na Slovanském ostrově nezůstala též socha Boženy Němcové, již se sem přišli účastníci slavnosti poklonit a položit květy. Český delegát Václav Exner tu řekl, že jako nejproslulejší česká spisovatelka svým nejslavnějším dílem Babička a s pohádkami "udělala Němcová pro české národní obrození a český jazyk více než někteří vědci a politici. Její češtinu si naše děti čtou dodnes".

Pyramida na Dlabáčově vešla do historie

Účastníci Slovanské Prahy 2018 se pak přemístili na Dlabáčov k hotelu Pyramida, kde se v červnu 1998 konal památný 7. všeslovanský sjezd s účastí pět tisícovky delegátů ze všech slovanských zemí. Na stěně hotelu sjezd připomíná pamětní deska, k níž rovněž byly položeny květy. Tady tenkrát sjezdu předsedal velký český vlastenec profesor Břetislav Chvála. Na velký okamžik tu zavzpomínal spoluorganizátor tohoto sjezdu Zdeněk Opatřil, který je předsedou Všeslovanského výboru a místopředsedou Všeslovanského svazu: "Tenkrát jsme se neznali, poprvé viděli druh druhá, byla překrásná atmosféra a vyzářovalo z ní, že jsme si nebyli cizí. Všichni jsme cítili, že jsme bratři a sestry, že jsme z jedné krve a jednoho smýšlení. Překonali jsme i jazykovou bariéru. Bylo to velkolepé setkání. Klaním se profesoru Chválovi, který byl připoután k invalidnímu vozíku. Nelze také zapomenout organizátorské úsilí ruského přítele Nikolaje Kikeševa." A Opatřil zmínil jména lidí, kteří už nejsou našimi a pro slovanskou

Někteří delegáti na Slovanském ostrově u sochy Boženy Němcové

Zleva Jan Minář a Zdeněk Opatřil pokládají kytici k pamětní desce na hotelu Pyramida

V předsednictvu jednání Mezinárodního slovanského sněmu také zasedli (zleva) Václav Exner, Zdeněk Opatřil a Sergej Baburin Foto - EVA HOLEČKOVÁ (4x)

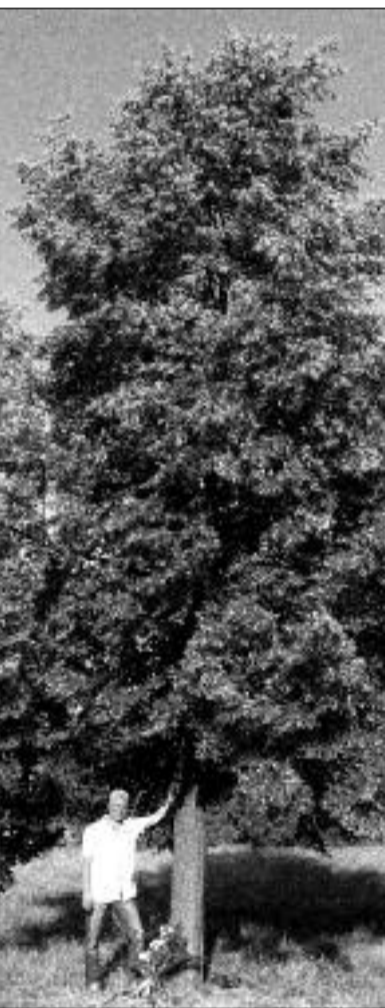
Alternativou vítězství bylo naše vyhlazení

Stovky lidí se 10. června sešly na pietě za obec Lidice, kterou vypálili nacisté. U společného hrobu zavražděných obyvatel položily věnce desítky delegací, mezi nimi zástupci ústavních institucí, politických stran, ambasád i různých spolků. Informovaly o tom Haló noviny. Za Poslaneckou sněmovnu položily věnce její místopředsedové v čele s předsedou ÚV KSČM Vojtěchem Filipem a také poslanci Miloslavou Vostrá a Stanislav Grospič (oba KSČM).

Ředitelka Památníku Lidice Martina Lehmannová v úvodním projevu zdůraznila, že jméno Lidice se stalo symbolem pro všechny, kdo chtěli bojovat za svobodu. Pieta podle ní byla shromážděním lidí, kteří si váží každého lidského života bez ohledu na národnost, barvu pleti nebo vyznání. Premiér Andrej Babiš uvedl, že hrůzný čin nacistů je mementem pro budoucnost... není na místě zpochybňovat význam zabítí Heydricha. Předseda Českého svazu bojovníků za

svobodu Jaroslav Vodička připomněl slova prezidenta Edvarda Beneše, že v lidickém zločinu nejvíce ohromilo svět to, že po přesně připraveném, plně uváženém a s nejhroším cynismem provedeném vyvraždění lidického obyvatelstva bylo vydáno oficiální komuniké, v němž se fašistická vláda slavnostně k této ničemnosti hlásila. "Alternativou k vítězství protihitlerovské koalice bylo zcela jistě vyhlazení našeho národa. To je jediná historická pravda, žádná jiná není," řekl Vodička.

Nevoli mezi účastníky na vzpomínkovém aktu vyvolala přítomnost Pavla Bělobrádka (KDU-ČSL). Bylo pokrytecké, že se na pietě příživuje člověk, který se bratříkuje s landsmanšaftem. U památníku položily růže Květa Šlahůnková a Alena Grospičová z Levicových klubů žen (LKŽ). "My, ženy... bychom měly přát dětem, ať už jako mámy nebo babičky, aby i ony se dožily konce života v míru," promluvila zde Grospičová. Připomněla, že v květnu tady ženy z LKŽ při příležitosti stého výročí založení republiky vysázely růže k uctění památky všech, kteří zahynuli ve druhé světové válce.

Jan Namisňák pod lípou, kterou vysadil jeho táta Michal

ideu mnoho vykonali: vedle již zmíněného Břetislava Chvály, bratry Jozefa a Andreje Nálepky, Jaroslava Webera, Miroslava Vogla, Ivanku Bažantovou, Michala Namisňáka, ruského spisovatele profesora Andreje Červeňáka, srbského spisovatele Vladimíra Jankoviče, podplukovníka Bogo Jovana, Nikolaje Jerjomenka z Běloruska, básníka Ivana Kirpela z Ukrajiny a politika Igora Vazeljuka a Vila Romaščenka.

Náš žalov

Ve velké obřadní síni krematoria v Praze-Strašnicích jsme se 28. května rozloučili s ing. Karlem Jandou, který zesnul ve věku 78 let. Patřil k velkým českým vlastencům, obětavě a nezištně usilujícím o lepší život lidí v naší zemi. Karel byl dlouholetým předsedou Národní rady Klubu českého pohraničí a také členem Slovanského výboru České republiky. V jeho osobnosti ztrácíme čestného, statečného a pracovitěho člověka, skvělého řečníka. Karel Janda nám všem bude velice chybět. Čest jeho světlé památce. Jeho památku v obřadní síni uctili zástupci Slovanského výboru ČR položením kytice k jeho rakvi. (jel)

Proč pozdravný dopis od Alexije II. nedošel?!

Opatřil zdůraznil, že Všeslovanskému sjezdu v roce 1998 popřál úspěch papež Jan Pavel II. A bylo nepochopitelné, že ruská pravoslavná církev žádný pozdrav sjezdu neposlala. Ale v archivu moskevského patriarchátu byl nalezen dopis od patriarchy moskevského a celé Rusi Alexije II., napsaný 20. května 1998. Obsahoval pozdrav do Prahy 7. všeslovanskému sjezdu. Dopis podepsal tehdejší představitel mezinárodního oddělení církevních zahraničních vztahů moskevského patriarchátu a metropolita smolenský a kalininský Kirill. Znamená to, že dopis sjezdu do Prahy byl přichystán. Záhadou je, proč ale do Prahy nepřišel?! Dopis je uschován v archivu. "Zřejmě už nám nikdo nepoví, proč nedošel do našich rukou," posteskl si Z. Opatřil.

Slovanská lípa roste už 20 let

Naproti hotelu Pyramida tenkrát před 20 roky byla v parku zasazena útlá Slovanská lípa. Dnes je to pěkně vyrostlá kráska. Sergej Baburin, předseda Mezinárodní slovanské rady a prezident Mezinárodní slovanské akademie, pod lípou řekl, že štafetu slovanské soudržnosti je nutné nést neúnavně dále. Bohudíků její oheň plane a hřeje. Dělejme všechno pro to, aby slovanské státy se s vervou pustily do utužování slovanské pospolitosti. "Dnes tu vidíme strom, který je svými dvaceti lety ještě mladý, ale chováme naději, že naši pravnuci budou k této lípě chodit i za sto či dvě stě let! Vždyť rozkošaté lípy mohou tak dlouho žít. Dej bůh, aby se nám podařilo na poli slovanství učinit ještě mnoho dobrého, aby naši potomci byli na nás hrdí! Díky za vše, co naši čeští bratři zorganizovali." Lípa kvete, krásně roste, přijďte si přivonět," vyzvala Eva Holečková, tajemnice SV ČR.

Strom - památník Michala Namisňáka

Slovanskou lípu v parku poblíž hotelu Pyramida sázel před 20 roky již zesnulý Michal Namisňák. Jeho syn Jan Namisňák pod pěkně rostlým stromem řekl, že "za těch dvacet let tady máme deset metrů vysokou lípu, která ztělesňuje kus něčeho, co bylo v mém tátovi už v jeho dětství. Sem do Čech přišel z nejvýchodnějšího cípu Slovenska. S tátou

jsem byl u lípy hodněkrát. Vozili jsme přes Prahu vodu k jejímu zalévání. Vždycky jsem mu povídal, táto, vždyť tu vodu můžeme nabrat tady v Pyramidě na recepci, ale stejně ji vozil pořád podle svého z domova. Je to s ním vůbec takový krásný příběh. A když táta odešel na věčnost, tak se nechal pochovat tam, odkud vzešel, v podstatě až na Zakarpatskou Ukrajinu. Ale stejně zůstal pořád tady s tím stromem. Dvacet let není moc. Ale je to možná začátek, který v konečném důsledku může být delší historií vůbec celého slovanského hnutí a kdo ví, kam to všechno dospěje. Tenhle strom má před sebou ještě hodně úspěchů a může vyrůst hodně vysoko jako celé slovanské hnutí. Přejí lípě, aby ještě výše vyrostla, mohutněla, aby se jí nic zlého nestalo." Opět zde muzikálně vystoupili mladí sourozenci Bušovi a přednesla báseň Anna Špotová. A v krásné ideji Michala Namisňáka v sazení Slovanských líp pokračuje i Miloš Zverina ze sdružení Slavica - v sazení líp po celé východní Evropě.

Sněm přijal Manifest slovanským národům

Osmého června se pak konal v Ruském středisku vědy a kultury (RSVK) za účasti stovek stoupenců slovanské vzájemnosti Mezinárodní slovanský sněm, na kterém byl přijat Manifest slovanským národům, obsahující ušlechtilé krédo "Za slovanskou jednotu, přátelství a mír s ostatními národy". Zazněl výňatek z pozdravného dopisu Mezinárodnímu slovanskému sněmu, který zaslal prezident České republiky Miloš Zeman. Byli tady též vyznamenáni medailemi zasluhující aktivisté slovanského hnutí.

Sněm zakončil ve velkém sále slavnostní koncert. Jeho účastníci měli v RSVK možnost i zhlédnout premiéru filmu "Ismail a jeho lidé", který režíroval a napsal k němu i scénář Jevgenij Kožochin, prorektor MGIMO pro vědeckou práci. V rámci Všeslovanské národopisné výstavy si účastníci sněmu zde rovněž prohlíželi v Křišťálovém sále ikony srbského ikonopisce Bobana Veljkoviče, v galerii pak plakáty s čaroslavenskými ornamenty a ve foyer se seznamovali na panelech s historií Matice české. Zpravodajství z průběhu Mezinárodního slovanského sněmu zveřejníme v zářijovém vydání našeho listu. JAN JELÍNEK

Ing. Karel Janda Foto - Eva Holečková

Stranu 1 připravil a redigoval Zdeněk Hoření, stranu 2 Jan Jelínek.

KULTURA ● KULTURA ● KULTURA ● KULTURA ● KULTURA ● KULTURA

Znojemské historické vinobraní: 14. až 16. září

Toto datum vinobraní sdělil Jan Grois, sarosta města Znojmo, novinářům na květnové tiskové konferenci při příležitosti mezinárodního veletrhu Wine Prague 2018 na Výstavišti v pražských Letanech. Nabídne návštěvníkům bohatý program, pod názvem "Znojmo chutná všemi smysly" - oblíbené historické a hudební scény, divadelníky, odpočinkové zóny, vynikající víno a gastronomii, sběratelské mince, pochod římských legií, ohňostrojí...

Rekonstruované věže hradebního opevnění

Po opravě Střelnické věže město rekonstruovalo v prostoru Jižního hradebního příkopu věže Prašnou a Novou, které s věžemi Vlkovou a Radniční jsou pro turisty lákadlem vydat se prohlídkovou trasou po hradebním opevnění s průvodcem. Nová věž nabízí ukázky zbroje a historických zbraní. Je tady možnost vystoupat na vyhlídky a pokochat se pohledem na nádheru starobylého královského města, jež je klenotem v celence pamětihodností české země.

Varna kulturní památkou

Vinobraní tu není jen oslava vinařství, ale i třistaleté tradice pivovarnictví, řekl ředitel Znojemské besedy František Koudele. V Hradní ulici se nachází městský pivovar, kde zůstalo zachováno ve varně původní technologické zařízení z roku 1930, vyrobené ve Škodových závodech v Plzni. Setává se z vystřelovací kádě, z kotlíků mrtvého

a mlazivového, scezovací kádě a scezovacího korýtka. Varna byla v roce 2010 prohlášena kulturní památkou. Do jednoho z kotlíků lze vstoupit a v krátké videosekvenci zhlédnout historii pivovarnictví ve Znojmě.

Průvod s králem Janem Lucemburským

Dominantou vinobraní bude historický průvod s šestatřiceti koni v čele s králem Janem Lucemburským. Letos roli tohoto panovníka zastane Mirek Hrabě, člen Divadla Radka Brzobohatého. Po jeho boku se jako královna zaskví Šárka Brzdová. Jak dodal Koudele, již osm let se ctí pravidlo, že krále a královnu vždy představují Znojmečtí - ať už původem odtud nebo ve Znojmě bydlí a jsou členy zdejšího divadelního spolku. Během průvodu bude královská družina rozházovat po cestě stříbrné a zlaté mince. Ti návštěvníci, kterým se poštěstí zlaté mince chytit, je mohou vyměnit za vstupenku na Znojemské historické vinobraní. Cena takového vstupenky je 350 korun a platí jako dvouhodinová permanentka. Nedělní program je zdarma. Těm sběratelům, jimž se nepodaří rozházované mince ulovit, si mohou ty stříbrné na památku zaopatřit v Turistickém informačním centru v Obrokové ulici po dobu konání vinobraní. Na mincích bude vyražena podoba Hradebního opevnění.

Šermíři, sokolníci, rytířské turnaje...

Podle ředitele na třinácti dobových scénách, z nichž šest je historických, má vy-

Znojemské vinobraní

stoupit na 460 účinkujících v dobových kostýmech. Skvělou podívanou budou soubor šermířů ze skupin Honoráta a Gnomus na náměstích Václavském i Mikulášském, kteří si vysloužili zvučná jména i v zahraničí. Třesk mečů při šermířských kláních bude znít také na kolbišti v Hradebním příkopu v podání skupiny Štvanci. Zpestřením se stanou rovněž rytířské turnaje, soubor na koních. Vinný trh nabídne lidem osvěžení i u rotundy svatě Kateřiny desítkami odrůd vín, kteří si tu rádi vyslechnou cimbálovou muziku. Kromě šermířů se tady objeví i sokolníci s dravými ptáky, návštěvníci si budou moci vyzkoušet střelbu z kuše, spatřit rej tanečníků, doprovázených středověkou muzikou. Na člověka tu v kulíšách nádher-

ného starobylého města žhavě dýchnou dějiny z časů vlády krále Jana Lucemburského či Přemysla Otakara II.

Středověká krčma a unikátní vinice Šobes

Na nádvoří znojemského hradu přiláká vyhládky návštěvníky vinobraní také středověká krčma, kde mohou poznat při ochutnávání jídel, jakým způsobem se ve středověku hodovalo a jaké přitom byly zvyklosti a etiketa chování u stolu. Servírovány budou speciality z jehněčího, vepřového i hovězího masa, kváskové chleby, zelná polévka, smažené kapří kousky, trhanec s marmeládou... Obrovskému zájmu se vždycky na hradě těší scéna v Sále předků s jiskřivým vínem.

Noviny Slovácká vzájemnost se také otázaly starosty Znojma J. Groise, zda město podpoří snahu vinařské společnosti Znojin Znojmo o to, aby unikátní vinice Šobes, kde byly při archeologických vykopávkách objeveny předměty z doby bronzové a kudy táhly římské legie, byla zapsána do seznamu kulturního dědictví UNESCO. Starosta v odpovědi ujistil, že město vinaře určitě podpoří!

"Nyní jen čekáme na uskupení českého vládního kabinetu a s ředitelem Znovinu ing. Pavlem Vajčnerem o zápis do seznamu UNESCO budeme dále usilovat. Šobes je další dominantou města a lákadlo pro turisty," podtrhl J. Grois.

JAN JELÍNEK

Hudební skladatel a pohotový muzikant

Jaromír Vomáčka se narodil 23. března 1923 v Dašicích u Pardubic. Už odmalá se projevoval jako mimořádný hudební talent, který mu pomáhalo rozvíjet jeho teta, místní učitelka hudby.

Vystudoval reálné gymnázium v Pardubicích, maturoval v roce 1941 a v pardubickém divadle se stal korepeticem, kdy jako hudebník studoval se zpěváky a tanečnicemi jejich role. V té době se nebránil ani hře na klavír v kavárenské kapele. Jako student už také napsal řadu písniček, ke kterým skládal vlastní texty, vedle klavíru hrál ještě na housle, na harmoniku a dokonce i na trubku.

Po válce (tedy po znovuočtení vysokých škol) začal sice studovat filozofii, ale zároveň se nechal zapsat na pražskou konzervatoř, do abiturientského kurzu dirigování a skladby, který úspěšně dokončil, zatímco filozofii po dvou semestrech opustil.

Vojenskou základní službu si odbyl u Posádkové hudby Praha, takže měl vlastně za zbraň křídlovku, na kterou uměl výborně hrát. Po vojně se již hudbou živil profesionálně a byl angažován v několika pražských kapelách. Všiml si ho i Jiří Suchý, s kterým spoluzakládal Divadlo Na zábradlí, kde působil jako pianista a herec asi dvě sezony, když v roce 1958 přešel do nově vzniklého souboru Laterny Magiky. Zde se jednalo o kombinaci živých herců i muziky, černého divadla, filmových dotáček a dalších, na svou dobu nevídaných seskupení a vztahů. S Laternou Magikou projel, jak se říká, půl světa. Soubor vystupoval kupř. v Berlíně, Londýně, Tbilisi, Egyptě a dalších místech.

Jaromír Vomáčka se později seznámil, s tehdy již velice známou zpěvačkou Yvetou Simonovou, pro kterou napsal nemalé nádherných písniček, např. Zastavte čas, Já jsem zamilovaná, Malá černá kočička, Zhasněte lampiony, Šel chlapeček na procházku a dalších. Samozřejmě, nezůstalo vše bez odezvy. Oba dva se rozvedli, pár let spolu žili "nadivoko", opět se vzali a zase rozvedli - údajně kvůli neskutečné Vomáčkově žárlivosti na profesionálního partnera Simonové Milana Chladila.

J. Vomáčka skládal vokální muziku jak pro Václava Neckáře (známá a velice slavná byla Lékořice), tak i pro M. Chladila (Volání divokých husí), ale i pro tehdy mladší interprety.

Skladatel spolupracoval také s filmem, svou hudbou "podložil" filmovou veselohru Komédie s klikou z roku 1964, ve které zazněl jeho nejslavnější hit Vánoce, vánoce přicházejí. Jeho skladatelská filmografie jak k samotným filmům, tak i TV seriálům je značně široká. Vybírá povídkový snímek Každý mladý muž z roku 1965 a kriminální komedii Přísně tajně premiéry. Bylo ještě

mnoho dalších filmů, ke kterým skládal hudbu. Nesmíme zapomenout ani na, v tomto ohledu, jím proslavené TV seriály, jako byl Pan Tau, Jak sluníčko rozdávalo stíny, Kamarádi a Kocour a dalekohled.

Jaromír Vomáčka prodělal dva infarkty, tomu třetímu podlehl. Zemřel v Praze 7. července 1978 ve věku pouhých 55 let.

MILOSLAV SAMEK

SLOVANSKÉ DESATERO

NÁRODNÍ DIVADLO.
150 let od založení Národního divadla v Praze

NESMRTELNÝ PLUK - 8. 5. 2018 Praha - Naši veteráni Karel Bažant, Miroslav Svoboda, (vlevo) Nataša Weberová, která s veterány spolupracuje

NESMRTELNÝ PLUK - Společné vystoupení Pěveckého sboru "SLUNCE" z Třebíče a Dětského sboru při Centru klasické hudby města Vladimír, Ruská federace

NESMRTELNÝ PLUK - 8. 5. 2018 - Zpívá Folklorní soubor Všeokozáckého svazu českých zemí a Slovenska "Kozáci Vltavy"
Foto - IRENA DZJUBOVÁ (3x)

HISTORIE ● HISTORIE ● HISTORIE ● HISTORIE ● HISTORIE ● HISTORIE

Matice česká - klenotnice mateřské řeči

Z podnětu Františka Palackého a skupiny vlastenců, kteří usilovali o povznese- ní českého jazyka a literatury a o lepší podmínky k vydávání knih, vznikla v roce 1831 Matice česká. Kromě Palackého je jejím otcem - zakladatelem také Rudolf kníže Kinský (předseda), který zastával funkci kurátora, tedy hlavního představitele Matice, prvních pět let až do své smrti v roce 1836. Zrozené Matici věnoval do kolébky velkorysou finanční částku. Hlásili se k ní především studenti, představitelé nižšího duchovenstva, úředníci a učitelé i šlechtici. Založení Matice vyvolalo v české společnosti veliký ohlas. Její podpora byla vlasteneckou povinností.

Jak dále sděluje webová stránka Společnosti Národního muzea, tak našla Matice oporu v Národním muzeu v Praze, kde ustavili Sbor pro vědecké vzdělávání řeči a literatury české, jehož smyslem bylo aktivně pečovat s muzeem o záchranu a rozvoj českého jazyka a písemnictví. Hlavní postavy sboru Josef Jungmann, Jan Svatopluk Presl a František Palacký zveřejnili 1. ledna 1831 prohlášení "Vlastencům národní literatury našim milovaným", ve kterém bylo oznámeno založení finančního fondu s názvem Matice česká, který měl sloužit k vydávání hodnotných českých knih. Fond vznikl z dobrovolných příspěvků a dárci zakladatelského příspěvku ve výši 50 zlatých dostávali knihy, vydané Maticí zdarma. Tato pokladnice byla nazvána Maticí českou po vzoru Matice srbské, založené již v roce 1826 Pavlem Josefem Šafaříkem v Novém Sadu.

František Palacký

Matice převzala roku 1832 vydávání časopisu muzea, který s názvem Časopis Národního muzea vychází dodnes. Mezi nejvýznamnější publikace z jejich počátků patří pětidílný Slovník česko-německý J. Jungmanna (1834-1839) a Slovanské starožitnosti P. J. Šafaříka (1836-1837). Matice vydávala několik edičních řad s památkami staré české literatury, klasické světové lite-

ratury a s českými vědeckými publikacemi. Významná byla řada Malá encyklopedie nauk. Matice vydávala Staročeskou bibliotéku - například V. Kornele ze Všehrd, Knihy devateru, J. A. Komenského. Didaktika. Novočeskou bibliotéku - J. Jungmann: Slovesnost, Bibliotéku klasiků...

Jejím dílem je i Mapa království českého, Příruční atlas všech divů světa, časopisy Ži-

Josef Jungmann

va a Památek archeologických a místopisných. V 60. letech 19. století Matice s úspěchem uskutečnila velký projekt vydávání překladů drammat Williama Shakespeara, jichž vyšlo 37. Když předtím v 50. letech se ocitla pod policejním dohledem a ze sboru museli odejít jako vyhnanci i věhlasné osobnosti jako Palacký nebo Neuburk. Po politickém uvolnění pak v 60. letech Matice

opět mohla volně vydechnout a pokračovat svobodněji ve své práci.

Zabývala se i osvětovou činností, zasazovala se o lepší postavení českého jazyka na školách a spolupracovala s maticemi a vědeckými společnostmi slovanských národů. Během 19. století se stala největším českým nakladatelstvím, které se nejvíce zasloužilo o produkci a rozšíření odborné české literatury. Za sto let svého trvání vydala 194 tituly ze všech vědních oborů i populárních příruček. zasloužila se o vznik České akademie věd. Po zrodu Československé republiky její význam v českých národních dějinách zvláště ocenil prezident T. G. Masaryk v přednášce, která zazněla v Panteonu Národního muzea v roce 1931 při příležitosti 100. výročí založení Matice české.

V roce 1952 se začlenila do Společnosti přátel Národního muzea, kde ve spolupráci s Knihovnou Národního muzea pořádala přednášky s literárněvědnou a knihovnickou tematikou. Když byla v roce 1990 obnovena Společnost Národního muzea, stala se Matice česká její sekci. V současnosti pokračuje v tradicích své vědecké a osvětové práce zejména na poli kulturní historie, knihovny a knihkupectví. Pořádá přednášky a kulturní pořady, vycházky, zájezdy, pietní akce. Vydává Zpravodaj Matice české a jeho literární přílohu Maticí listy. Snaží se rozvíjet vydavatelskou činnost a popularizuje činnost Knihovny Národního muzea. Spolupracuje s kulturními institucemi: Maticí slezskou v Opavě, Maticí moravskou v Brně, se školami, a svým působením usiluje o utužení národního dědictví.

JAN JELÍNEK

Magdalena Dobromila Rettigová - osobnost národního obrození

O svátečních dnech častěji než jindy nahlížíme do kuchařských knih a mnohým vyvstane v myslí jméno Magdaleny Dobromily Rettigové. Její domácí kuchařka byla vydávána v mnoha vydáních a patří mezi trvale přínosná díla tohoto druhu. V devatenáctém století, v době, kdy žila, byla významnou osobností, která se zasloužila o vymanění žen ze starých předsudků a svoji buditelem prací chtěla je začlenit do veřejného života. Této významné ženě našeho národního obrození právem věnovali pozornost nejen její současníci, ale též další představitelé.

Zdeněk Nejedlý v roce 1934 napsal, že Rettigová nebyla jen spisovatelkou. To byla jen část a dnes z našeho odstupu musíme říci, že jen menší, méně významná část jejího působení. Důležitější byla její osobní buditelemská práce. Rettigová první u nás počala se starat o ženy. Až do ní se tento tón u nás vůbec neznal. Rettigová však dobře poznala, co pro obrození společnosti znamená a může vykonat právě žena. Co bylo platno všechno snažení mužů, když v domácnostech vládla nevědomělá a zatemněná žena?

Jaký mohl být pokrok od generace ke generaci, když matky, v jejichž rukou byly děti, svou nevdělaností je srážely zpět, místo aby je vedly vpřed? To Rettigová v rozličných těch městech a právě v maloměstech poznala velmi dobře, a proto tady se dala do díla.

Magdalena Dobromila Rettigová

A s velkým umem a proto i s úspěchem Rettigová nehlasá tehdy všem ještě moderní emancipaci ženy. To by byla ztroskotala, i kdyby byla měla ten úmysl. Rettigové naopak šlo o ženu právě jako hospodyně. Manželka a matka měla se obrodit, probudit, a proto k ní, hospodyně, mluví nejprve svou Domácí kuchařkou z roku 1826. Dnes, kdy tato její kniha nesčíslněkrát i dále vydávána, se stala pouhou knihou pro kuchyni, snadno se zdá a nejdnou to bylo napsáno, že je to naproti beletristické činnosti Rettigové cosi užšího, všedního. Ale opak je pravda.

Rettigová mířila a také trefila Domácí kuchařkou velmi daleko a hluboko do českého života. Právě, že až do kuchyně, do nejvlastnějšího světa tehdejší hospodyně a vůbec do středu maloměstských domácností. Tam by nikdy nebyla vnikla jakákoliv poezie, ale kuchařská kniha tam vnikla. A vykonala své dílo i mimo kuchyňské. Rettigová svou knihu nevypravila jako obyčejnou kuchařskou knihu. Již její řeč byla vybranější, česká a pěkná. Tu se naučily česky číst a dobrou češtinou číst ženy, které by jinak nikdy se tomu naučily...

Rettigová se však snažila působit i na dívky, jako budoucí matky. Roku 1820 vydala v Ústí nad Orlicí k tamějším dívkám prohlášení, jímž je nabádala k vyššímu literárnímu vzdělání. A hned to provádí i prakticky: zve je k sobě, poučuje i potěšuje, knížky půjčuje.

Osobností Magdaleny Dobromily Rettigové věnoval pozornost i Julius Fučík (1940). O Rettigové uvedl, že je čistý typ, vzácnost čistoty v české literatuře první poloviny devatenáctého století, kdy nutnost dohánění přervaného vývoje, tlak překotného dorůstání dovedl vměstnat téměř do každé osobnosti Sturm und Drang, Biedermeier, romantismus i klasicismus Macphersona i Heina. Nic takového, nijakou složitost nenajdeš u Magdaleny Dobromily Rettigové...

O Magdalene Dobromile Rettigové a též slavnosti svěcení studentské legie litomyšlské, která se konala 21. května 1848 i o básni, vydané při této příležitosti se zmínil Alois Jirásek (1912):

"Tam, kde Dunaj valným tokem plyne, Adria kde slávký líbá kraj, tatranský kde vábně ráj nám kyne, moravský kde v květu bují ráj, českých hájů kde kvítav jahody, hrdě vlaje prapor mladé svobody! Aj! ten prapor rozřášený vjedno druží slávké kmeny..."

(z knihy Magdalena Dobromila Rettigová: Domácí kuchařka, kterou k 200. výročí autorčina narození vydal Odeon v r. 1986, s. 496.)

Doufáme, že v budoucnu budeme si u nás více připomínat osobnosti, které přispěly k pocitu světytnosti a vlastenectví našeho národa, což neztrácí svůj smysl ani v současnosti!

MIRKO SVOBODA

Z historie Slovanských vzájemností - roč. VI, číslo 55/2003 „Velvyslanectví“, o které nestojíme

Organizace, která vyvíjí činnost nepřátelskou českému státu a usiluje o revizi výsledků druhé světové války, nemá v Praze co pohledávat

Slovanský výbor ČR, Klub českého pohraničí, Křesťanský dialog a desítky dalších občanských sdružení zaslaly (7. 4.) prezidentovi, premiérovi, dalším ústavním činitelům a parlamentním stranám stanovisko s požadavkem, aby nechali uzavřít pochybnou "kancelář" Sudetoněmeckého landsmanšaftu, nedávno podvodným způsobem zřízenou v hlavním městě.

V kolektivním dopisu se praví: "Důrazně protestujeme proti otevření "kanceláře" Krajského sdružení odsunutých Němců, tzv. Sudetoněmeckého landsmanšaftu (SL) v České republice. Tato organizace vyvíjí činnost nepřátelskou českému národu a České republice, zpochybňuje československou a českou státnost a usiluje o revizi výsledků 2. světové války včetně dohody spojení z Postupimi. Neoprávněně požaduje rušení čs. prezidentských dekretů.

"Kancelář" SL byla zřízena podvodným obejitím úřadů České republiky, zvláště ministerstva vnitra a ministerstva zahraničí a registrována nikoli jako zahraniční spolek, ale jako reklamní kancelář soukromé firmy. Drzostí je i výrok Berndta Posselta, že jde o "vyslanectví SL v České republice". Toto počínání SL ukazuje, co by následovalo po případném vstupu České republiky do Evropské unie bez smluvního zajištění nezrušitelnosti čs. prezidentských dekretů.

Protestujeme také proti účasti ústavních činitelů z některých parlamentních stran (ČSSD, KDU-ČSL, US-DEU) a představitelů některých církví při otevření "kanceláře". Žádáme ústavní činitele, aby bez alibistických výmluv jednali v zájmu českého národa a státu, nedovolili tuto provokaci a toto pochybné "zastupitelství" uzavřeli.

Obdobný protestní dopis zaslalo na stejná adresa také vedení Českého svazu bojovníků za svobodu.

Vybral: Č. M. Kadlec

Poznámka: Ke kanceláři SL v Praze se vyjádřil i předseda poslaneckého klubu ODS Vlastimil Tlustý, v článku "I my máme vážné pochybnosti", což z Národního osvobození č. 8 převzala SV a uveřejnila ve stejném čísle 55 - 2003:

V rámci debaty na Sedmičce TV Nova jsem řekl, že postoj ODS k tzv. sudetoněmeckému problému zůstává neměnný i v souvislosti s otevřením kanceláře landsmanšaftu v Praze. Připomněl jsem, že předseda Topolánek byl první, kdo v této kauze naprosto jasně řekl, že máme vážné pochybnosti o tom, zda tento krok je v souladu se zákony České republiky.

V Sedmičce jsem dále vyjádřil názor, že problémem registrace kanceláře SL se musí ministerstvo vnitra řádně zabývat. Musí být zodpovězena otázka, zda stanovy této organizace v souladu s našimi zákony skutečně jsou. Dovolil jsem si vyslovit hypotézu, že tomu tak není... říká Vlastimil Tlustý.

(Kráceno)

Vybral: Č. M. Kadlec

Chrám, kde soudili Jana Husa

V Kostnici na břehu Bodamského jezera stojí nádherná románská bazilika Panny Marie Sněžné, vysvěcena již roku

1089! Právě tady pod klenbou, podpíranou šestnácti masivními sloupy, hájil mistr Jan Hus své učení a pravdu. Tady ho odsoudili inkvizitoři katolické církve k bolestivé a potupné smrti v plamenech na hranici, kde zemřel smrtí mučednickou 6. července 1415.

Jeho krutými soudci byli kardinálové Pierre d'Ailly, Francesco Zabarella a další. Spoušenci husitů je na věky prokleli. To místo na chrámové dlažbě, kde stál souzený Jan Hus, dodnes mění barvu tak, až zčerná. Církevní dogmatici potouchle tvrdili, že za Husem prý přišel do kostela sám dábel, jenž českého kněze vedl k hlásání bludů. Vědci prozkoumali toto místo, aby odhalili příčinu jeho černání. A zjistili, že se pod podlahou nachází prostor, v němž se drží voda, obsahující různé chemické látky a bakterie. A jestliže její hladina stoupne a dotkne se dlažby, tak ta chemickým působením mění barvu až do černa.

JAN JELÍNEK

Chrám Panny Marie Sněžné v Kostnici

Foto - autor

Stranu 7 připravil a redigoval Jan Jelínek.

